

EN 3 - Historien bakom

STANDARD SOM UNDERLÄTTAR VALET AV SLÄCKARE

Handbrandsläckare kan innehålla olika släckmedel och därigenom vara mer eller mindre lämpade för olika typer av brand. De förekommer också i många olika storlekar. Det här gör det svårt för användaren att avgöra vilken typ av släckare som passar bäst för det aktuella behovet.

För att råda bot på detta började man redan för ca 50 år att skapa standarder som ställde krav på egenskaper och släckeffekt. Samtidigt infördes standardiserade beteckningssystem för brandtyp och släckeffektivitet. Det här bidrog till att underlätta valet av lämplig släckare. Nackdelen var att dessa standarder utformades nationellt och innehöll olika krav i olika länder.

Men när den Europeiska Unionen bildades då ändrades den här situationen. Inom EU bedrivs idag ett omfattande arbete med att ta fram standarder, regelverk och direktiv inom många olika områden. Dessa tillämpas inom hela EU och underlättar därigenom handeln med varor och tjänster över gränserna.

STANDARDENS HISTORIA

Den första utgåvan av den svenska handbrandsläckarstandard publicerades av SMS (Sveriges Mekanstandardisering) 1965. Den utvecklades kontinuerligt och publicerades under de följande åren i reviderade utgåvor. 1985 kom den sista utgåvan – nr 6.

År 1996 ersattes den av den europeiska standarden EN 3, som i Sverige heter SS-EN 3. Det är en EU-standard som är gemensam i hela Europa. Även EN 3 har hunnit komma ut i en ny utgåva, där man har slagit samman fyra separata delar till en komplett standard som innehåller kraven när det gäller släckarens egenskaper, funktion och provningsmetoder.

Den utgåva av standarden som gäller idag trädde i kraft den 8 april 2004. Men man planerar även en ökning av standarden till att omfatta behållare för vätske- och pulversläckare, gasflaskor för koldioxidsläckare, en beskrivning av hur man ska kunna bestyrka överensstämmelse med standardens krav samt typprovning och tillverkningskontroll.

VARFÖR EN STANDARD?

Vilka fördelar innebär handbrandsläckarstandard?

- Det finns fastställda kriterier på egenskaper och funktion som ger användaren möjlighet att bedöma produkten.
- Systemet med brandklasser och effektivitetsklasser gör att det går att ställa entydiga krav på användningsområde och släckeffekt. Det underlättar också jämförelsen mellan olika släckare.

Vad är avsikten med standarden?

- Säkerställa att släckaren når upp till eller överträffar en bestämd kvalitetsnivå. Det gäller både tekniskt utförande, släckeffektivitet och säkerhet.
- Släckarens egenskaper säkerställs genom att opartiska provningar utförs på en ackrediterad provningsanstalt.
- Som bekräftelse på överensstämmelse med standardens krav finns möjlighet till s k tredjepartscertifiering – i Sverige DNV-märkning.

Vad kräver standarden?

Standarden omfattar ett stort antal krav på egenskaper hos släckaren som verifieras med detaljerat angivna provningsmetoder. Några av de viktigare egenskaperna är:

- Sprutningen skall kunna avbrytas.
- Släckare på 3 kg/lit eller större skall ha slang som överstiger en viss längd.
- Tryckladdade släckare skall ha anordning för att kunna kontrollera trycket.
- Endast de fastställda storlekarna kan godkännas.
- Minsta tillåtna effektivitetsklass för respektive storlek.
- Kortast tillåtna tömningstid för respektive storlek.
- Största tillåtna restmängd efter tömning.
- Temperaturområdet inom vilket släckaren skall fungera.

- Test för vätskesläckare som får användas mot strömförande utrustning.
- Högsta tillåtna utlösningskraft för de olika utlösningsmekanismerna.
- Krav på säkringsanordning mot oavsiktlig utlösning.
- Filter i vätskesläckare som förhindrar blockering av munstycket.
- Bruksanvisning och märkning på etikett.
- Föreskriven färg på släckaren.
- Angivande av brandklasser enligt SS-EN 2.
- Effektivitetsklasser enligt fastställda provbål.